

Banca Privada d'Andorra tenia un volum de negoci de 8.071 milions d'euros l'any 2013.



EFE

## BPA: la tempesta no amaina

La família Cierco, accionista majoritària de Banca Privada d'Andorra, reclama al Govern 365 milions d'euros pels danys i perjudicis provocats per la intervenció d'una entitat que representava el 20% del sector bancari. Al cap de vuit mesos, la manera com l'executiu d'Antoni Martí va gestionar la fallida continua alçant polseguera en l'àmbit polític i econòmic.



**E**l 10 de març de 2015 és una jornada que passarà a la història d'Andorra. Aquell dia, en una compareixença televisada, el cap del Govern, Antoni Martí –aleshores president en funcions, ja que havia estat reelegit només una setmana abans–, va anunciar la intervenció de Banca Privada d'Andorra (BPA), la tercera entitat bancària més important del país, propietat de la família Cierco. La intervenció es produïa després que el FinCEN, l'organisme nord-americà encarregat de lluitar

contra el blanqueig de capitals, fera pública una nota on advertia de l'existència d'operacions de blanqueig de capital realitzades a través de BPA. Per primera volta en molts anys, el totpoderós sector bancari, que aporta el 19% del Producte Interior Brut, se sentia vulnerable. El mateix Govern, zelós en altres ocasions de fer pinya contra els atacs procedents de l'exterior, s'encarregava d'executar un banc. Davant els ulls dels 77.000 andorrans queia un mite. Només cinc dies després, el director general de BPA, Joan Pau Miquel, era engarjolat, acusat d'un delicte continuat de rentat de capitals. La situació era del tot inèdita.

Han passat gairebé vuit mesos des d'aleshores i l'afer BPA continua sent motiu de neguit i preocupació. Ho és per als més de 500 treballadors, inquietos pel seu futur; per als milers de clients que continuen sent víctimes d'un *corralito* que els impedeix disposar dels seus diners i operar amb normalitat; per als accionistes que senten que se'ls ha usurpat un banc que era solvent; i per al mateix executiu d'Antoni Martí, que té davant seu el repte que l'afer BPA no contamine la resta del sector bancari.

### Operació retorn

A totes aquestes preocupacions se'n va sumar fa deu dies una de nova: la família Cierco, que fins el passat març era màxima accionista de l'entitat –amb un 75% de les participacions– han iniciat una croada per rescatar el seu patrimoni que podria posar contra les cordes el Govern andorrà. En concret, els Cierco (els germans Higiní i Ramon n'eren els copresidents fins el passat març) han presentat una reclamació administrativa on demanen a l'Estat 365 milions d'euros pels “enormes danys que han ocasionat les negligències, omissions i actuacions de l'administració andorrana” en la gestió del cas BPA. La xifra –365 milions– és certament voluminosa; però encara ho és més si la mesurem a escala andorrana: el pressupost del Govern andorrà per a l'exercici de 2015 és

## VALL BLANC ÉS EL BANC AL QUAL ES TRANSFERIRAN ELS ACTIUS I PASSIUS LÍCITS DE BPA

de 416 milions d'euros. De moment, la reclamació és estrictament administrativa, però els Cierco tenen previst acudir a la via judicial. Una hipotètica sentència condemnatòria situaria el Govern en una posició força delicada. Tot i que les repercussions estrictament econòmiques del cas BPA són difícils de mesurar, resulta ben simptomàtic que, d'ençà de la intervenció, l'agència de qualificació Standard & Poor's hagi rebaixat dues vegades el ràting d'Andorra, des del BBB+ al BBB en els dies posteriors a la intervenció; i del BBB al BBB– a finals de març.

Un pronunciament judicial en contra de l'actuació del Govern faria planar dubtes sobre un Estat que en l'últim lustre havia fet passos decisius per desempallegar-se de l'etiqueta de “paradís fiscal” i guanyar-se la confiança de l'OCDE. L'obertura de portes a la inversió estrangera i la reforma fiscal aprovades en els darrers anys havien acostat Andorra a l'estàndard europeu i li havien conferit una certa autoritat en el plànol internacional. Una hipotètica sentència condemnatòria contra el Govern seria una pedra en la sabata en el camí cap a l'homologació internacional.

### Una intervenció discutida

En el diminut Principat la manera com va actuar l'equip d'Antoni Martí (del Demòcrates per Andorra, un partit de centre-dreta) genera no poca controvèrsia a nivell polític i també financer. Perquè si bé, de bon començament, tothom va fer pinya amb el Govern a la vista del perill de contagi que hi havia per a un sector que és essencial per la supervivència d'Andorra, les dissensions →



Ramon Cierco Noguer, president junt amb el seu germà Higiní, de BPA.

→ han anat apareixent a mesura que ha passat el temps. El Govern, asseguren els qui en són crítics, van actuar amb un excés de zel que no estava justificat. Van voler ser més papistes que el papa, diuen si fa no fa.

Les crítiques se centren sobretot en la manera com el Govern i l'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF, les funcions dels quals serien homologables a les del Banc d'Espanya, salvant les distàncies) van actuar en els dies posteriors que el FinCEN tragués la targeta roja a la Banca Privada d'Andorra. "El que feia la nota de l'autoritat nord-americana era una advertència sobre l'existència d'unes operacions poc clares. La nota, però, només parla de sospites i en cap cas no demana que s'intervingui el banc", explica una persona vinculada al món del dret que prefereix mantenir-se en l'anonimat. Per a aquesta persona, que ha tingut responsabilitats públiques en temps pretèrits, l'INAF i el Govern van actuar amb "total precipitació, sense voluntat de diàleg i pressuposant la comissió d'un delictes que no està en absolut provat". Per a Valentí Martí, que ha estat secretari general del Consell General i presta els seus serveis d'advocat a desenes de clients entrampats pel *corralito* decretat per l'INAF, "el Govern fou qui va encendre les alarmes amb la contundència de les seves declaracions" aquell mateix 10 de març. "La cosa més lògica hauria estat –rebla la font abans esmentada– que el Govern hagués

## Banca Privada d'Andorra

Dades del 2013

Volum de negoci

**8.071** milions d'euros

Volum de beneficis

**20,5** milions d'euros

Treballadors

**556**

Ràtio de liquiditat

**80,3**%

(el mínim exigít és el 40%)

Ràtio de solvència

**17,03**%

(el mínim exigít és el 10%)

intentant mantenir un diàleg discret amb els responsables de BPA per tractar de reconduir la situació i mirar d'acotar els danys. En comptes d'això, van optar per precipitar la intervenció i posterior liquidació d'un banc. Des de la dècada dels 70 que, a Andorra, no havíem vist la fallida d'un banc"

L'argumentació que els advocats defensors de la família Cierco fan servir per reclamar els 365 milions

d'euros va en una línia molt semblant, si bé estenen les crítiques al període previ a l'afer BPA. En aquest sentit, la demanda dels accionistes majoritaris ressaltava el fet que el Govern, aleshores ja en mans d'Antoni Martí, va desatendre les advertències i sol·licituds d'implementació de mesures que les autoritats americanes van fer a través d'una nota verbal el 24 d'agost del 2014. En la dita nota, el FinCEN instava el Govern a dur a terme reformes en el sector financer del país. Tanmateix, critica la família Cierco, els responsables públics no van plantejar cap tipus de mesura i ni tan sols no van informar l'Associació de Bancs Andorrans de l'existència d'aquest advertiment. Fou aquesta "inactivitat" i "passivitat" de les autoritats andorranes la que, asseguren, va provocar que set mesos després el FinCEN enviara la nota que situava el BPA sota el focus.

La família Cierco també critica que l'Institut Nacional de Finances (INAF) considerara en un informe elaborat l'abril d'aquest any que BPA era "inviabile", a pesar que en el moment de la seua intervenció registrava unes ràtios de solvència i liquiditat molt per sobre del límit mínim requerit (vegeu quadre). "L'actuació de l'INAF ha estat imprudent i negligent, i ha comportat el desequilibri patrimonial i l'actual valoració negativa de l'entitat", denuncien, alhora que lamenten que l'auditora PricewaterhouseCoopers (PwC) no haja fet públics els criteris que el van conduir a la dita conclusió.

"A mesura que passa el temps, sorgeixen informacions que posen en tela de judici l'actuació del Govern", explica a EL TEMPS una persona que coneix bé la realitat andorrana. Tampoc no ajuda gaire, diu, que en la comissió sobre el cas BPA que s'ha creat al Consell General, el Govern "no estigui proporcionant tota la informació que demanen els grups de l'oposició".

De moment, el Govern va preparant l'epitafi de BPA, una entitat nascuda l'any 1957. L'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (Areb, una mena de Frob) ha creat un nou banc, el Vall Banc, al qual es transferiran els actius i passius lícits de Banca Privada d'Andorra. Una volta estiga enllestida la nova marca, BPA passarà a la història. ●